

Vår ref.: (koststed)

Dato:(dagens dato)

Saksbehandler: (brukernavn)

Arbeidsavtale - Midlertidig ansatt (denne avtalen gjelder for de fastleger som skal gjennomføre sykehusdel - Allmennspesialist utdanning)

De regionale helseforetakene skal legge til rette for at leger i spesialisering i allmennmedisin kan få nødvendig praktisk tjeneste i spesialisthelsetjenesten, jf spesialistforskriften § 4.

Mellom Helse XX HF (nedenfor kalt helseforetaket), som arbeidsgiver, og (navn), fødselsnummer: (fødsels- og personnummer) (nedenfor kalt arbeidstaker) er det inngått følgende arbeidsavtale (malen for denne arbeidsavtale er tilsvarende som mal for andre midlertidige ansettelser – med unntak for rettslig grunnlag og prøvetid):

1. Stilling, tiltredelsestidspunkt og varighet

Arbeidstaker tiltrer (stillingsprosent) stilling som (stillingsbenevnelse/-betegnelse) den (tiltredelsesdato). Arbeidsforholdet gjelder i tidsrom: (tiltredelsesdato) og forventet sluttdato (dd.mm.åååå) i tråd med plan for sykehusdel for allmennspesialistutdanning.

Arbeidsforholdet kan ikke forlenges med mindre det oppstår langvarig sykdom eller andre vektige grunner som har hindret allmennlegen i å fullføre avtalt periode og/eller som forhindrer oppnåelse av læringsmålene.

Stillingen som legen midlertidig skal tjenestegjøre i for å gjennomføre nødvendig tjeneste som del av spesialisering som allmennlege, er i tråd med A2 delen i overenskomsten mellom Arbeidsgiverforeningen Spekter og Den norske legeforening.

2. Prøvetid

Prøvetiden er tre måneder fra tiltredelsesdato.

Dersom arbeidstaker har fravær i prøvetiden som ikke er forårsaket av arbeidsgiver, kan arbeidsgiver forlenge prøvetiden tilsvarende fraværets lengde. Ved eventuell forlengelse plikter arbeidsgiver skriftlig å orientere arbeidstaker om dette innen utløpet av prøvetiden (arbeidsmiljøloven § 15-6, 4 ledd).

Gjeldende overenskomst regulerer oppsigelsestiden i prøvetiden. Arbeidsmiljøloven gjelder der dette ikke er regulert i overenskomsten (arbeidsmiljøloven § 15-3).

3. Rettslig grunnlag

Denne arbeidsavtale, sammen med lovverk, hovedavtaler, sentrale og lokale overenskomster, særavtaler, arbeidsreglement og retningslinjer som er gjort gjeldende i helseforetaket og som etter omfang omfatter arbeidstaker, regulerer til sammen arbeidsforholdet.

LOGO PER FORETAK OG PI

Leger i spesialisering i allmennmedisin ansettes midlertidig som leger i spesialisering i helseforetaket. Grunnlaget for denne tidsbegrensede arbeidsavtalen er arbeidsmiljøloven § 14-9 (2) bokstav c, og A2 innledende punkt om "Implementering av fast tilsetting av leger i spesialisering" kulepunkt 3.

En oversikt over de organisasjoner foretaket har overenskomst med, og overenskomstene er tilgjengelig på foretakets interne nettsider.

4. Forutsetninger for ansettelsen

Ansettelsen er betinget av at arbeidstaker i forbindelse med ansettelsen har gitt korrekte opplysninger og ikke har tilbakeholdt opplysninger som arbeidsgiver burde ha vært gjort kjent med, og som ville hatt betydning for ansettelsen.

For stillinger hvor det stilles krav til politiattest er ansettelsen gitt under forutsetning av at arbeidstaker leverer tilfredsstillende politiattest før tiltredelse i stillingen.

5. Arbeidsområde

Arbeidstaker skal utøve det ansvar og de oppgaver som tilligger stillingen. Dette inngår som en del av allmennlegespesialistutdanningen, som er grunnlaget for denne midlertidige ansettelsen.

Det kan oppstå behov for endringer. Arbeidsgiver kan ikke pålegge endringer av arbeidsforholdet ensidig, med mindre endringene faller innenfor arbeidsgivers styringsrett.

6. Arbeidssted

Arbeidssted er for tiden ved ([geografisk arbeidssted](#)).

7. Arbeidstid og pauser

Arbeidstidens lengde og plassering fremgår av den til enhver tid gjeldende arbeidsplan.

Arbeidstid og avvikling av pauser er regulert i lover, avtaler, overenskomster og retningslinjer som gjelder i helseforetaket.

Den alminnelige arbeidstid er 40 (37,5 + 2,5) timer per uke i full stilling, og ev. 38 (35,5 + 2,5) timer per uke dersom vilkårene for dette er til stede, jf. overenskomst.

Arbeidstaker deltar ved tiltredelse i arbeidstidsordning som i gjennomsnitt gir alminnelig arbeidstid på ([40 alternativ 38](#)) timer per uke i 100 % stilling.

Avtale om eventuell utvidet tjeneste/arbeidstid gjøres med den enkelte ansvarlige avdelingssjef/avdelingsoverlege.

Ved hjemmevakt eller andre vaktordninger gjelder bestemmelsene i overenskomst og den til enhver tid gjeldende tjenesteplan.

8. Lønn

Lønn ved tiltredelse ihht gjeldende tariffavtale er:

LOGO PER FORETAK OG PI

Stillingen er lønnet etter stillingskode ([stillingskode](#)) – ([stillingsbeskrivelse](#)), lønnsramme ([lønnsramme](#)).

Lønn i 100 % stilling er kr ([årslønn](#)) per år som tilsvarer en månedslønn på kr ([månedslønn](#)).

([Faste tillegg](#))

Dersom ikke annet fremgår, er faste tillegg oppgitt i henhold til 100 % stilling i kroner per år.

Arbeidstaker må ved tiltredelse selv levere nødvendig dokumentasjon for beregning av lønn. Se informasjon om lønnsberegning for LIS på intranettsidene til foretaket.

9. Andre forhold

([Fritekst](#))

10. Kontroll av utbetalt lønn

Arbeidsgiver og arbeidstaker er gjensidig ansvarlig for å sikre og kontrollere om utbetalt lønn og andre ytelser er rett. Dersom det er utbetalt for lite lønn eller andre ytelser skal arbeidsgiver rette opp feilen uten ugrunnet opphold.

Er det foretatt feil i utlønningen eller andre ytelser fra arbeidsgiver, vil arbeidsgiver foreta den nødvendige justering i form av etterbetaling eller trekk ved senere lønnsutbetaling etter avtale med arbeidstaker og etter avtalt tilbakebetalingsplan. Dette er ikke en generell avtale om trekk i lønn, men en beskrivelse av partenes ansvar for å sikre rett lønnsutbetaling. Arbeidsmiljølovens § 14-15 gjelder for trekk i lønn.

Det foreligger kollektive avtaler om trekk av fagforeningskontingent, trekk av arbeidstakers andel av pensjonsforsikring og andre kollektive forsikringsordninger.

11. Ferie og feriepenger

Ferie og beregning av feriepenger følger bestemmelsene i ferieloven. I tillegg er det avtalefestet tilleggsferie som til sammen gir fem uker ferie (30 virkedager). Dersom feriefritiden endres i Lov om ferie slik at fem ukers ferie innføres som en alminnelig ordning, faller tilleggsferien bort.

I juni utbetales det feriepenger med justering for den femte ferieuken (og sjettede ferieuke for ansatte over 60 år). Samme måned trekkes det lønn for avvikling av feriefritid.

12. Pensjons- og forsikringsordninger

Arbeidstaker vil bli omfattet av de til enhver tid gjeldende pensjons- og forsikringsordninger. Arbeidstakers andel av innskudd til pensjonsforsikring er for tiden 2 % og trekkes av lønn.

13. Fravær pga sykdom, adopsjon, foreldrepermisjon, m.m.

Arbeidstaker plikter uten ugrunnet opphold å melde fra om fravær på grunn av sykdom til nærmeste overordnede første fraværsdag. Sykemeldinger skal uoppfordret og uten ugrunnet opphold sendes nærmeste overordnede.

LOGO PER FORETAK OG PI

Lønn under sykdom, foreldrepermisjon mv. gis på de vilkår som er fastsatt i lov om folketrygd og bestemmelser i overenskomst. En forutsetning for lønn under sykdom mv. er at det foreligger korrekt dokumentasjon innlevert etter fastsatte frister i lov om folketrygd og de til enhver tid gjeldende interne retningslinjer.

Dersom forutsetninger for lønn under sykdom mv. fastsatt i lov om folketrygd og bestemmelser i overenskomst ikke er til stede, eller at søknad om ytelser ikke er fremmet riktig av arbeidstaker eller at NAV ikke godkjenner refusjon av ytelsene forskuttert av arbeidsgiver og dette skyldes forhold hos arbeidstaker, opphører retten til lønn under sykdom mv. fra arbeidsgiver.

14. Taushetsplikt

Ansettelsen forutsetter at det foreligger signert taushetserklæring.

15. Bierverv

Arbeidstaker bekrefter ved signering av denne avtalen at eventuelle bierverv i tillegg til dette arbeidsforholdet, er meldt til arbeidsgiver.

Alle bierverv skal registreres og saksbehandles i foretakets system for dette. Bierverv må ikke påvirke den ansattes mulighet til å utføre hovedervervet på en fullt forsvarlig måte.

Arbeidstakeren må ikke, uten skriftlig forhåndssamtykke fra arbeidsgiver, ta ansettelse i eller drive virksomhet som konkurrerer med helseforetak eller virksomhet eid av helseforetak, jf. Lov om helsepersonell, eller utføre oppgaver og aktiviteter som gjør at det kan reises tvil om arbeidstakerens lojalitet eller habilitet.

Arbeidstakeren må ikke ha eierskap eller styreverv i virksomhet som konkurrerer med, eller har et forretningsmessig forhold til helseforetak eller virksomhet eid av helseforetak, jf. Lov om helsepersonell.

16. Gjensidig oppsigelsestid og forhold ved fratredelse

Gjeldende overenskomst regulerer oppsigelsestiden. Uorganiserte arbeidstakere følger den mest relevante overenskomsten for stillingen.

Er ikke oppsigelsesfristen regulert i overenskomst er oppsigelsesfristen som hovedregel 1 måned regnet fra og med første dag i måneden etter at oppsigelsen fant sted.

Det utstyr og de hjelpemidler arbeidstaker får utlevert for å utføre sitt arbeid eller blir stilt til arbeidstakers disposisjon, er arbeidsgivers eiendom. Arbeidstaker plikter å tilbakelevere alt utlevert arbeidstøy, utstyr og hjelpemidler ved fratredelse (som for eksempel dokumenter, faglitteratur, datautstyr, mobiltelefoner, nøkler med mer).

17. Opphavsrett

Immateriell rettighet, herunder patenter, varemerker, opphavsrettigheter, mønster, kjennetegn, og immaterielle forhold, som skapes av arbeidstaker under eller i forbindelse med arbeidstakers arbeid i helseforetaket, eller som hører inn under områder for helseforetakets virksomhet, skal tilhøre helseforetaket i henhold til de til enhver tid gjeldende

LOGO PER FORETAK OG PI

retningslinjer som er etablert for dette i helseforetaket. For øvrig henvises det til lovverk og rettspraksis som regulerer disse forhold.

18. IT- og dokumentsikkerhet

Arbeidstakeren har et særskilt ansvar for oppbevaring av skriftlig informasjon og dokumentasjon og sikring av elektroniske lagringsmedia, jf. de til enhver tid gjeldende retningslinjer i helseforetaket.

Helseforetakets elektroniske system er helseforetakets eiendom. Bruk av elektroniske system, e-post, Internett og intranett skal skje i henhold til de til enhver tid gjeldende retningslinjer for slikt bruk.

19. Mislighold av avtalen

Mislighold av arbeidsavtalen kan få konsekvenser for/i arbeidsforholdet.

20. Tvister

Uenighet om forståelsen av denne avtalens bestemmelser forutsettes primært løst ved drøftelser/forhandlinger mellom partene. For øvrig gjelder arbeidsmiljølovens bestemmelser.

21. Generelt

Arbeidstaker plikter å sette seg inn i lover, avtaler, administrative bestemmelser, arbeidsreglement og retningslinjer som er til enhver tid er gjeldene i helseforetaket.

Dersom du aksepterer tilbudet, ber vi seg signere arbeidsavtalen og taushetserklæringen innen 5 dager etter mottatt tilbud.

Dato: (xxx)
For Helse Bergen HF

Dato:

(Leder) (e.f.)

(Arbeidstaker)

Dokumentet er elektronisk godkjent av foretaket

Taushetserklæring – skjema

Revidert 29.09.2019 av Utvalg for regional IKT-sikkerhet

Bakgrunn

Taushetsplikten verner om private interesser og er begrunnet i ønsket om beskyttelse av enkeltmenneskers personlige forhold og private sfære. Taushetsplikten er et sentralt element i personvernet.

Taushetsplikten begrunnes også med at pasienten skal ha tillit til helsetjenesten og at pasienten skal oppsøke helsetjeneste for å få behandling. Dersom helsepersonell og andre ikke har taushetsplikt kan dette medføre at pasienten eller pårørende unnlater å oppsøke hjelp av frykt for spredning av opplysninger.

Omfang

Taushetsplikten gjelder opplysninger om folks legems- eller sykdomsforhold, opplysninger om andre personlige forhold, opplysninger om tekniske innretninger, fremgangsmåter og forretningsforhold av konkurransemessig betydning, opplysninger av betydning for informasjonssikkerheten og opplysninger som det av andre grunner må sikres konfidensialitet for – som undertegnede får tilgang til i arbeidet.

Taushetsplikten gjelder også etter at tjeneste eller arbeid er avsluttet.

For mer informasjon om taushetsplikt i helse- og omsorgstjenesten se:

<https://helsedirektoratet.no/taushetsplikt/taushetsplikt-i-helse-og-omsorgstjenesten>

Lovkrav

Det følgende beskriver lovpålagt taushetsplikt:

- I henhold til helsepersonelloven § 21 skal helsepersonell hindre at andre får kjennskap om folks legems- eller sykdomsforhold eller andre personlige forhold som de får vite om i egenskap av å være helsepersonell. Det skal heller ikke leses, søkes etter eller besittes slik informasjon uten at det er begrunnet i helsehjelp, administrasjon av denne eller har annen lovhjemmel.
- I henhold til spesialisthelsetjenesteloven § 6-1 har alle som utfører tjeneste for helseinstitusjon som omfattes av loven taushetsplikt etter forvaltningsloven § 13
- I henhold til pasientjournalloven § 15 har alle som behandler helseopplysninger etter denne lov, taushetsplikt
- I henhold til helseregisterloven § 17 har alle som behandler helseopplysninger etter denne loven, taushetsplikt etter helsepersonelloven § 21
- I henhold til pasient- og brukerrettighetsloven § 3-6 skal opplysninger om legems- og sykdomsforhold og andre personopplysninger behandles i samsvar med gjeldende bestemmelser om taushetsplikt
- I henhold til forvaltningsloven § 13 plikter enhver som utfører tjeneste for et forvaltningsorgan å hindre at andre får kjennskap til det han gjennom tjenesten får

LOGO PER FORETAK OG PI

vite om noens personlige forhold og om tekniske innretninger, fremgangsmåter og forretningsforhold av konkurransemessig betydning

Taushetsbrudd

I henhold til helsepersonelloven § 67 er det straffbart å overtre bestemmelsene i helsepersonelloven, herunder bestemmelsene om taushetsplikt.

I henhold til straffeloven §§ 209, 210 er det straffbart å krenke taushetsplikt pålagt i henhold til lovbestemmelse eller gyldig instruks.

Virksomheten betrakter taushetsbrudd som tjenesteforsømmelse eller brudd på avtale med virksomheten.

Taushetsbrudd kan få følger for ansettelses- eller avtaleforhold.

Erklæring

Undertegnede er kjent med den lovpålagte taushetsplikt som gjelder, herunder hvilke opplysninger som er omfattet av taushetsplikten og at taushetsbrudd kan medføre straffeansvar. Undertegnede er videre kjent med at i Helse Bergen betraktes taushetsbrudd som tjenesteforsømmelse/brudd på avtale med virksomheten.

Fødselsdato (fdato)	Signatur	Navn med blokkbokstaver (navn)
----------------------------	----------	---------------------------------------

Vedlegg til taushetsplikterklæring
Revidert 29.09.2019 av Utvalg for regional IKT-sikkerhet

Helsepersonelloven (lov av 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell)

§ 21. Hovedregel om taushetsplikt

Helsepersonell skal hindre at andre får adgang eller kjennskap til opplysninger om folks legems- eller sykdomsforhold eller andre personlige forhold som de får vite om i egenskap av å være helsepersonell.

§ 21a. Forbud mot urettmessig tilegnelse av taushetsbelagte opplysninger

Det er forbudt å lese, søke etter eller på annen måte tilegne seg, bruke eller besitte opplysninger som nevnt i § 21 uten at det er begrunnet i helsehjelp til pasienten, administrasjon av slik hjelp eller har særskilt hjemmel i lov eller forskrift.

§ 25. Opplysninger til samarbeidende personell

Med mindre pasienten motsetter seg det, kan taushetsbelagte opplysninger gis til samarbeidende personell når dette er nødvendig for å kunne gi forsvarlig helsehjelp.

Taushetsplikt etter § 21 er heller ikke til hinder for at personell som bistår med elektronisk bearbeiding av opplysningene, eller som bistår med service og vedlikehold av utstyr, får tilgang til opplysninger når slik bistand er nødvendig for å oppfylle lovbestemte krav til dokumentasjon.

Med mindre pasienten motsetter seg det, kan taushetsbelagte opplysninger gis til samarbeidende personell når dette er nødvendig for å ivareta behovene til pasientens mindreårige barn eller mindreårige søsken, jf. § 10 a.

Personell som nevnt i første, andre og tredje ledd har samme taushetsplikt som helsepersonell.

§ 26. Opplysninger til virksomhetens ledelse og til administrative systemer

Den som yter helsehjelp, kan gi opplysninger til virksomhetens ledelse når dette er nødvendig for å kunne gi helsehjelp, eller for internkontroll og kvalitetssikring av tjenesten. Opplysningene skal så langt det er mulig, gis uten individualiserende kjennetegn.

Ved samarbeid om behandlingsrettede helseregistre etter pasientjournalloven § 9 kan slike opplysninger også gis til ledelsen i samarbeidende virksomhet.

Den som yter helsehjelp, skal uten hinder av taushetsplikten i § 21 gi vedkommende virksomhets pasientadministrasjon pasientens personnummer og opplysninger om diagnose, eventuelle hjelpebehov, tjenestetilbud, innskrivnings- og utskrivningsdato samt relevante administrative data.

Reglene om taushetsplikt gjelder tilsvarende for personell i pasientadministrasjonen.

LOGO PER FORETAK OG PI

§ 45. Utlevering av og tilgang til journal og journalopplysninger

Med mindre pasienten motsetter seg det, skal helsepersonell som skal yte eller yter helsehjelp til pasient etter denne lov, gis nødvendige og relevante helseopplysninger i den grad dette er nødvendig for å kunne gi helsehjelp til pasienten på forsvarlig måte. Det skal fremgå av journalen at annet helsepersonell er gitt helseopplysninger.

Helseopplysninger som nevnt i første ledd kan gis av den dataansvarlige for opplysningene eller det helsepersonellet som har dokumentert opplysningene, jf. § 39.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser til utfylling av første ledd, og kan herunder bestemme at annet helsepersonell kan gis tilgang til journalen også i de tilfeller som faller utenfor første ledd.

§ 67. Straff

Den som forsettlig eller grovt uaktsomt overtrer bestemmelser i loven eller i medhold av den, straffes med bøter eller fengsel i inntil tre måneder.

Offentlig påtale finner sted hvis allmenne hensyn krever det eller etter begjæring fra Statens helsetilsyn.

Spesialisthelsetjenesteloven (lov av 2. juli 1999 nr. 61, Lov om spesialisthelsetjeneste)

§ 6-1. Taushetsplikt

Enhver som utfører tjeneste eller arbeid for helseinstitusjon som omfattes av denne loven, har taushetsplikt etter forvaltningsloven §§ 13 til 13 e.

Taushetsplikten gjelder også pasientens fødested, fødselsdato, personnummer, statsborgerforhold, sivilstand, yrke, bopel og arbeidssted. Opplysning om en pasients oppholdssted kan likevel gis når det er klart at det ikke vil skade tilliten til helseinstitusjonen. Opplysning om en pasients navn, transportbehov og om pasienten skal betale egenandel og eventuelt beløpet kan gis til transportør i forbindelse med transport etter § 2-1a første ledd nr. 6.

Opplysninger til andre forvaltningsorganer etter forvaltningsloven § 13 b nr. 5 og 6 kan bare gis når dette er nødvendig for å bidra til løsning av oppgaver etter denne loven, eller for å forebygge vesentlig fare for liv eller alvorlig skade for noens helse.

Pasientjournalloven (lov av 20. juni 2014 nr. 42 om behandling av helseopplysninger ved ytelse av helsehjelp)

§ 15. Taushetsplikt

Enhver som behandler helseopplysninger etter denne lov, har taushetsplikt etter helsepersonelloven § 21 flg. Andre som får adgang eller kjennskap til helseopplysninger fra et behandlingsrettet helseregister, har samme taushetsplikt.

§ 16. Forbud mot urettmessig tilegnelse av helseopplysninger

LOGO PER FORETAK OG PI

Det er forbudt å lese, søke etter eller på annen måte tilegne seg, bruke eller besitte helseopplysninger fra behandlingsrettede helseregistre uten at det er begrunnet i helsehjelp til den enkelte, administrasjon av slike tjenester eller har særskilt hjemmel i lov eller forskrift.

Helseregisterloven (lov av 20. juni 2014 nr. 43 om helseregistre og behandling av helseopplysninger)

§ 17. Taushetsplikt

Enhver som behandler helseopplysninger etter denne loven, har taushetsplikt etter helsepersonelloven §§ 21 flg. Andre som får adgang eller kjennskap til helseopplysninger fra helseregistre, har samme taushetsplikt.

§ 18. Forbud mot urettmessig tilegnelse av taushetsbelagte helseopplysninger

Det er forbudt å lese, søke etter eller på annen måte tilegne seg, bruke eller besitte helseopplysninger som behandles etter denne loven, uten særskilt hjemmel i lov eller forskrift.

Pasient- og brukerrettighetsloven (lov av 2. juli 1999 nr. 63 om pasient- og brukerrettigheter)

§ 3-6 Rett til vern mot spredning av opplysninger

Opplysninger om legems- og sykdomsforhold samt andre personlige opplysninger skal behandles i samsvar med gjeldende bestemmelser om taushetsplikt. Opplysningene skal behandles med varsomhet og respekt for integriteten til den opplysningene gjelder.

Taushetsplikten faller bort i den utstrekning den som har krav på taushet, samtykker.

Dersom helsepersonell utleverer opplysninger som er undergitt lovbestemt opplysningsplikt, skal den opplysningene gjelder, så langt forholdene tilsier det informeres om at opplysningene er gitt og hvilke opplysninger det dreier seg om.

Forvaltningsloven (lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker)

§ 13 Taushetsplikt

Enhver som utfører tjeneste eller arbeid for et forvaltningsorgan, plikter å hindre at andre får adgang eller kjennskap til det han i forbindelse med tjenesten eller arbeidet får vite om:

- 1) noens personlige forhold, eller*
- 2) tekniske innretninger og fremgangsmåter samt drifts- eller forretningsforhold som det vil være av konkurransemessig betydning å hemmeligholde av hensyn til den som opplysningen angår.*
- 3) Som personlige forhold regnes ikke fødested, fødselsdato og personnummer, statsborgerforhold, sivilstand, yrke, bopel og arbeidssted, med mindre slike opplysninger røper et klientforhold eller andre forhold som må anses som personlige. Kongen kan ellers gi nærmere forskrifter om hvilke opplysninger som skal regnes som personlige, om hvilke organer som kan gi privatpersoner opplysninger som nevnt i punktumet foran og opplysninger om den enkeltes personlige status for øvrig, samt om vilkårene for å gi slike opplysninger.*

LOGO PER FORETAK OG PI

Taushetsplikten gjelder også etter at vedkommende har avsluttet tjenesten eller arbeidet. Han kan heller ikke utnytte opplysninger som nevnt i denne paragraf i egen virksomhet eller i tjeneste eller arbeid for andre.

Straffeloven (lov 20. mai 2005 nr. 28 om straff)

§ 209 Brudd på taushetsplikt

Med bot eller fengsel inntil 1 år straffes den som røper opplysning som han har taushetsplikt om i henhold til lovbestemmelse eller forskrift, eller utnytter en slik opplysning med forsett om å skaffe seg eller andre en uberettiget vinning.

Første ledd gjelder tilsvarende ved brudd på taushetsplikt som følger av gyldig instruks for tjeneste eller arbeid for statlig eller kommunalt organ.

For den som arbeider eller utfører tjeneste for et statlig eller kommunalt organ, rammer første og annet ledd også brudd på taushetsplikt etter at tjenesten eller arbeidet er avsluttet.

Grovt uaktsom overtredelse straffes på samme måte.

Medvirkning er ikke straffbar.

§ 210 Grovt brudd på taushetsplikt

Grovt brudd på taushetsplikt straffes med fengsel inntil 3 år.

Ved avgjørelsen av om taushetsbruddet er grovt skal det særlig legges vekt på om gjerningspersonen har hatt forsett om uberettiget vinning og om handlingen har ført til tap eller fare for tap for noen.

IKT- sikkerhetsinstruks

Revidert 29.09.2019 av Utvalg for regional IKT-sikkerhet

1. Hensikt

Personverforordningen og helselovgivningen stiller strenge krav til behandling av personopplysninger. Dette er for det første begrunnet i virksomhetenes plikt til å sikre opplysningers tilgjengelig og integritet for å kunne gi livsviktig helsehjelp. Vi skal verne om personopplysningene vi behandler. I tillegg har alle som benytter seg av tjenestene som virksomhetene yter, rett til å stole på at personopplysninger om han/henne blir behandlet fortrolig (konfidensialitet) og er sikret mot at personell som ikke er autorisert får innsyn i disse opplysningene.

2. Omfang og målgruppe

Alle ansatte er omfattet av denne instruksen. IKT-sikkerhetsinstruksen gjelder for alle ansatte, vikarer, studenter, leverandører, konsulenter og andre som gis tilgang til virksomhetens informasjonssystem (omtalt som brukere i instruksen). Kravene i denne instruksen er minimumskrav som må ivaretas av alle for å sikre at det ikke skjer brudd på lovkravene. IKT-sikkerhetsinstruksen er et kortfattet utdrag av styringssystemet for informasjonssikkerhet og personvern som gjelder for virksomheten.

Alle som er omfattet av denne instruksen har et personlig ansvar for å gjøre seg kjent med instruksen og etterleve den. På læringsportalen finner du e-læringskurs i informasjonssikkerhet. Dette er obligatorisk for ansatte i Helse Bergen, og skal være bestått ved tiltredelse og repeteres minst hvert tredje år. IKT-sikkerhetsinstruksen med de bestemmelser den inneholder, er en del av de vilkår du har forpliktet deg til.

3. Ansvar

Utforming og vedlikehold av rutinen:	utvalg for regional IKT-sikkerhet
Utførelse:	daglig leder skal beslutte og signere IKT-sikkerhetsinstruksen
Etterlevelse:	Alle brukere av IKT-systemene

Brudd på de rutiner og bestemmelser som IKT-sikkerhetsinstruksen inneholder innebærer brudd på dine forpliktelser overfor virksomheten. Dette kan derfor få personmessige konsekvenser eller konsekvenser for kontraktsforholdet med virksomheten.

4. Sikkerhetsregler

Generelt aktsomhetskrav

Det faktum at du i kraft av ditt ansettelses- eller kontraktsforhold til virksomheten kan benytte virksomhetens informasjonssystem, forplikter deg spesielt til å opptre med aktsomhet og god etikk. Den enkelte skal derfor ha et reflektert forhold til deling og lagring av informasjon. Vær også bevisst rundt hvilke søk og nedlastinger av materiale som foretas.

Du må også være aktsom i forhold til hva som kommuniseres ut, f.eks. på Internett via sosiale medier. Ta derfor utgangspunkt i at du aldri er anonym på nettet og at all kommunikasjon på nettet kan spores tilbake til maskinen du benytter.

LOGO PER FORETAK OG PI

Ivaretagelse av taushetsplikten - tilgang til dokumenter

Du som bruker av virksomhetens informasjonssystem plikter aktivt å hindre at uvedkommende får tilgang til dokumenter eller andre medier som inneholder personopplysninger som er underlagt taushetsplikt. Brudd på taushetsplikten kan medføre både personalmessige konsekvenser og/eller straffeansvar.

Helseopplysninger

Det er forbudt å lese, søke etter eller på annen måte tilegne seg, bruke eller besitte taushetsbelagte opplysninger uten at det er begrunnet i helsehjelp til pasienten, administrasjon av slik hjelp eller har særskilt hjemmel i lov eller forskrift, jmfør helsepersonellovens § 21 a og pasientjournallovens § 16.

Aktsomhet for å hindre innsyn fra andre/urvedkommende

I arbeid med helse- og personopplysninger skal det iverksettes tiltak for å hindre innsyn fra personer som ikke har tjenstlig behov for å se informasjonen som behandles.

Bruk av virksomhetens informasjonssystemer

Eierskap og ansvar

Informasjonssystemet og alt tilhørende utstyr, programvare og lagret informasjon, bortsett fra privat informasjon, er virksomhetens eiendom og ansvar.

Under gitte omstendigheter og på nærmere bestemte vilkår kan arbeidsgiver ha rett til innsyn i den enkeltes dokumenter og e-post. Vilkårene for slikt innsyn er regulert særskilt i egen rutine i styringssystemet for informasjonssikkerhet og personvern.

IKT-utstyr og programvare

Det er kun tillatt å bruke IKT-utstyr, lagringsmedia og programvare anskaffet av virksomheten i virksomhetens nett.

Brukere som slutter eller går ut i permisjon, skal levere alt utlevert IKT-utstyr (PC, mobiltelefon, brikke/kort for fjernaksess osv) og programvarelisenser til virksomheten, dersom ikke annet er avtalt.

Privat bruk av informasjonssystemet

Utgangspunktet er at virksomhetens informasjonssystem kun skal brukes til virksomhetsrelaterte oppgaver. Det tillates imidlertid begrenset bruk av informasjonssystemet til private formål innenfor samme regler som ellers gjelder.

Private dokumenter og e-post i moderat omfang kan lagres i informasjonssystemet. Dette bør lagres på område som er merket «privat».

Det gjøres oppmerksom på at arbeidsgiver under gitte forutsetninger har mulighet for innsyn i dokumenter og epostkonto. Dette er omtalt i «G28 - Instruks for innsyn i e-post, personlig område mv».

LOGO PER FORETAK OG PI

Pålogging og avlogging, brukernavn, passord og låsing av arbeidsstasjon

- Passordet (og eventuelt brikke/kort for fjernaksess) er brukerens nøkkel til virksomhetens datasystem, og skal ikke oppgis eller lånes ut til andre, eller forlates i PC-en. Dette er et personlig ansvar.
- Det er ikke tillatt å bruke en annens brukertilgang.
- Passord bør ikke skrives ned. Eventuelle nedskrevne passord skal alltid oppbevares nedlåst el.
- Passord skal bestå av min. 8 tegn og skal ikke lett kunne knyttes til brukeren.
- Dersom det er mistanke om at passordet er blitt kjent av andre, skal det byttes.
- Passordbeskyttet skjermsparer (ctrl+alt+del) skal benyttes når arbeidsplassen/maskinen forlates.
- Bruker skal alltid logge ut av egen brukerkonto før maskinen overlates til andre. Dersom det er brukt «fellesbruker» skal det logges ut fra programmer, og skjermen skal låses.
- «Fellesbruker» skal ikke benyttes til annet enn den er godkjent for.
- Studenter skal ikke bruke studentkonto når de utfører arbeid som ansatt/vikar i foretaket.

Lagring

- Helse- og personopplysninger (inkl. aidentifiserte personopplysninger) skal ikke lagres på fellesområder, flyttbart lagringsmedium eller brukerens hjemmeområde uten tilstrekkelig sikring av tilgang. Hva som er tilstrekkelig sikring må avklares med IKT-sikkerhetsleder.
- Det er ikke tillatt å benytte løsninger der det ikke kan garanteres at data lagres sikkert på et angitt sted. Lagring utenfor virksomhetens kontroll, herunder skytjenester skal betraktes som usikkert lagringssted og skal ikke benyttes, med mindre dette er risikovurdert og eksplisitt tillatt.
- Kvalitetssikringsdata og forskningsdata skal lagres på dedikerte områder (tilpasses den enkelte virksomhet).

Forsendelse

- Helse- og personopplysninger skal ikke sendes via vanlig e-post, telefaks, sms eller tilsvarende løsninger uten godkjente sikkerhetsløsninger. Det er heller ikke lov å sende 11-sifret fødselsnummer på denne måten.
- Dokumenter og lagringsmedia med personopplysninger skal alltid være forsvarlig sikret og forsendes i gjenlimt konvolutt/forseglet innpakning.
- Avsender er alltid ansvarlig for å forsikre seg om at mottaker er autorisert for mottak av personopplysningene, og autentisert på tilstrekkelig nivå.

Håndtering av dokumenter

- Utskrift skal skrives ut til rett skriver og utskrifter skal hentes umiddelbart, dersom ikke sikker utskrift benyttes.
- Utskrifter med personopplysninger skal makuleres når formålet med utskriften er ivaretatt
- Saksdokumenter skal arkiveres iht gjeldende regler
- Brukere som slutter skal rydde i egne filområder, e-post, mobiltelefon og annet elektronisk utstyr og sikre at all relevant virksomhetsinformasjon blir lagret i relevante

LOGO PER FORETAK OG PI

kataloger. Annen informasjon skal slettes. Helse Vest IKT vil slette gjenværende informasjon på brukerens områder når ansettelsesforholdet er avsluttet.

Kassering/håndtering av utstyr og lagringsmedier

- Harddisker, minnepinner eller annet utstyr som inneholder harddisker og andre elektroniske lagringsmedier (for eksempel nettbrett og smarttelefon), skal leveres til autorisert personell for forsvarlig destruksjon.
- Brukere som slutter skal kassere/håndtere alle lagringsmedia i henhold til rutinene i virksomheten.

Internett

Internett skal benyttes med varsomhet og i samsvar med etiske normer for virksomheten. Virksomhetsrelaterte oppgaver og funksjoner, samt opplysninger virksomheten behandler, skal ikke bli skadelidende. Aktiviteter på Internett kan spores tilbake til virksomheten og den PC/brukerkode oppslaget er utført fra.

- Det er ikke tillatt å laste ned og/eller lagre filer (program, grafikk, lyd, video mv.) i virksomhetens informasjonssystem, med mindre dette utføres som en del av jobbrelatert virksomhet. Slik nedlasting må avklares med autorisert personell.
- Det er ikke tillatt å benytte online møteplasser (deling av skjerm, filer, lyd/bilde) som ikke tilbys av virksomheten.

E-post og viruskontroll

- Særlige kategorier av personopplysninger skal aldri sendes i usikret e-post.
- Det skal skilles på intern og ekstern e-post. Merking med Ikke Sensitiv (IS:) først i emnefeltet skal bekrefte at det som sendes ut ikke inneholder opplysninger som ikke skal ut av virksomheten. Ekstern e-post som ikke er merket slik, blir blokkert av sikkerhetssystemet.
- Intern e-post skal ikke merkes med «IS:».
- Din personlige brukerkode skal ikke oppgis i ekstern e-postadresse.
- Massedistribusjon av informasjon skal være jobbrelatert og ansvarlig for distribusjonen skal være kritisk til innholdet i informasjonen og hvem den sendes til.
- E-postmeldinger skal i utgangspunktet kun sendes til mottakere som trenger informasjonen.
- Privat eller annen virksomhets e-postadresse skal ikke brukes når aktivitet blir utført på vegne av Helse Bergen.
- Det skal utvises aktsomhet ved mottak av e-post. Vedlegg kan inneholde virus. Ved tvil skal avsender eller driftsenheten kontaktes eller e-postmeldingen slettes.
- Mottaker av e-post bør melde til avsender hvis mottaker åpenbart er feil adressat. Slike e-poster skal slettes.

Outlook kalender

Mange brukere har delt kalender. Dette gjør at opplysninger som legges i møtekalenderen blir tilgjengelig for hele foretaket og andre virksomheter i Helse Vest.

- Møtekalenderen skal ikke inneholde særlige kategorier av personopplysninger, for eksempel timebok for navngitte pasienter.

LOGO PER FORETAK OG PI

- Vær varsom med hva du skriver i møteinnkallinger.
- Vær varsom med å sende dokumenter som vedlegg til møteinnkallinger. Ved å krysse av for «privat» i møteinnkallingen blir den bare tilgjengelig for møtedeltakerne.

Sosiale media

Ved bruk av sosiale media er du ansvarlig for at taushetsplikten blir overholdt og at pasienters og medarbeideres integritet blir ivaretatt. Den enkelte virksomhet har utarbeidet veiledning/retningslinjer for slik bruk. Vær oppmerksom på at sosiale media også er utsatt for virusangrep.

Kartlegging og utnyttelse av systemsvakheter

Det er ikke tillatt, uten godkjenning, å foreta kartlegging eller testing av mulige systemsvakheter, forsøke å trenge inn i interne eller eksterne systemer, forsøke å forbigå etablerte sikkerhetsmekanismer, tilegne seg utvidede tilgangsrettigheter på lokal maskin eller utnytte eventuelle sikkerhetssvakheter.

Sikkerhetsbrudd

Mistenkelige aktiviteter og observerte sikkerhetsbrudd skal så raskt som mulig meldes som avvik til nærmeste leder og/eller IKT-sikkerhetsleder. Hendelser knyttet til at denne IKT-sikkerhetsinstruksen ikke følges, vurderes som sikkerhetsbrudd. Brudd på IKT-sikkerhetsinstruksen ses på som mislighold av arbeidsavtalen og virksomhetens styringssystem for informasjonssikkerhet, og vil bli behandlet som personalsak. Alvorlige brudd på reglene i IKT-sikkerhetsinstruksen vil få konsekvenser for brukerens arbeidsforhold og kan resultere i strafferettslige reaksjoner.

Hvis du oppdager informasjon på avveie eller har mistanke om at noen har snoket i dine eller andres personopplysninger, må det meldes fra til nærmeste leder og/eller sikkerhetsleder. Det er bedre å varsle en gang for mye enn en gang for lite. Sikkerhetsavvik meldes i avvikssystemet.

Du kan ved varsling kontakte IKT-sikkerhetsleder, personvernombud, tillitsvalgte eller verneombud, og be om at din identitet ikke avsløres videre i virksomheten.

Tap eller tyveri av utstyr

Tap eller tyveri av utstyr som er eid av virksomheter i Helse Vest eller er driftet av Helse Vest IKT skal meldes til døgnbemannet Kundesenter i Helse Vest IKT (55 97 65 40) og nærmeste leder. Det er viktig at dette varsles umiddelbart, slik at det kan iverksettes tiltak.

[1] Med særlige kategorier av personopplysninger menes: rasemessig eller etnisk opprinnelse, politisk oppfatning, religion, overbevisning eller fagforeningsmedlemskap, samt behandling av genetiske opplysninger og biometriske opplysninger med det formål å entydig identifisere en fysisk person, helseopplysninger eller opplysninger om en fysisk persons seksuelle forhold eller seksuelle orientering.